

OFERTA D'ACTIVITATS PEDAGÒGIQUES

Dossier de propostes didàctiques, itineraris i tallers

ÍNDEX

PATRIMONI NATURAL I PAISATGÍSTIC

- El món dels sentits 4
- Descoberta dels aiguamolls 5
- Els tresors del mar 6
- A trenc d'ona 7
- Tudela: Un paisatge dalinià 8
- Tudela: Els fonaments geològics del Pirineu i l'evolució del paisatge del Cap de Creus 9
- Llançà a pinzellades 10
- Port i llotja de Llançà 11
- El megalitisme de l'Albera 12
- El bosc mediterrani a l'Empordà 13
- Les petjades de la retirada: Camí cap a l'exili (La Vajol i Agullana) 14
- Quan l'aigua dibuixava Castelló 15

PATRIMONI HISTÒRIC

- Descobreix el monestir de Sant Pere de Rodes 17
- Viatge al passat a Sant Miquel 18
- Comtes i llegendes de Castelló d'Empúries 19

PATRIMONI GASTRONÒMIC

- Salaó d'anxoves 21
- Salar olives a Cant Font 22

ESTADES I CRÈDIT DE SÍNTESI

- Entre mar i terra 24
- Coneix l'Empordà 25
- Estada la retirada, ruta de l'exili 26

PATRIMONI NATURAL I PAISATGÍSTIC

EL MÓN DELS SENTITS

Curs: Primària (Cicle inicial)

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Descobrim el **Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà** a través d'un breu itinerari d'exploració i descoberta que ens permetrà apropar-nos a aquest espai natural d'una manera vivencial i significativa, tot despertant i posant en joc els diferents sentits.

Al llarg del recorregut, ens fixarem en els colors i les formes dels ocells, les plantes i altres elements del paisatge; explorarem les diferents textures que trobem al nostre entorn; observarem amb atenció els elements que formen part d'aquest ecosistema; identificarem i descobrirem les olors de diverses plantes i escoltarem els sons propis de la natura, com ara el cant dels ocells, el moviment de l'aigua o el vent entre la vegetació.

Aquesta proposta ens convida a observar, escoltar, tocar i olorar l'entorn per conèixer i valorar la riquesa natural dels Aiguamolls de l'Empordà, fomentant una actitud de respecte i sensibilització envers el medi ambient.

Preu: 8 euros per alumne

DESCOBERTA DELS AIGUAMOLLS

Curs: Primària (Cicle mitjà i superior), ESO i Batxillerat

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Descobrirem els **Aiguamolls de l'Empordà** tot recorrent un dels itineraris més fascinants d'aquest espai natural protegit. Al llarg del recorregut, **observarem i identificarem diferents espècies d'ocells, plantes, rèptils i insectes**, tot apropant-nos a la gran biodiversitat que caracteritza les zones humides.

Durant l'activitat, donarem resposta a diferents qüestions que ens ajudaran a comprendre aquest entorn: què és un Parc Natural i com es va aconseguir la seva protecció? Per què són tan importants les zones humides? Quins hàbitats hi podem trobar? Com funciona el Parc i quins animals hi viuen?

Preu: 8 euros per alumne

ELS TRESORS DEL MAR

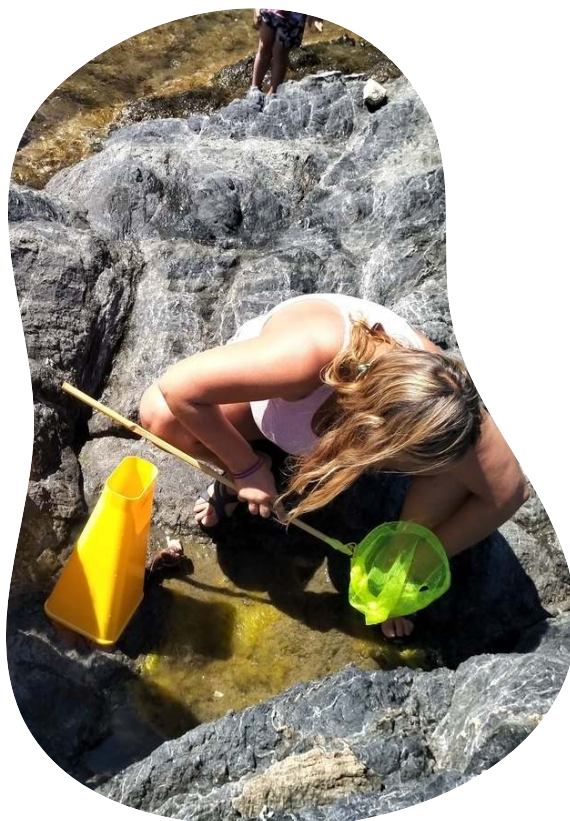
- **Curs:** Primària
- **Durada:** 2 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

A les platges de la **Farella**, les **Tonyines** i els **Titarotilites** de **Llançà**, investigarem l'estat de les aigües properes al Cap de Creus mitjançant procediments propis de l'ecologia marina.

Com a autèntics científics, realitzarem un transsecte dins l'aigua i, amb l'ajuda de salabrets i mirafons, observarem i analitzarem els organismes que habiten aquest entorn. Capturarem temporalment diferents espècies per estudiar-les i identificar-les, i posteriorment les retornarem al seu hàbitat.

Durant l'activitat, **descobrirem algues, crustacis, equinoderms, mol·luscs i peixos, i aprendrem a reconèixer la biodiversitat** que trobem a la costa. Una experiència pràctica que ens permetrà apropar-nos al mètode científic i descobrir els autèntics tresors del mar.

Preu: 8 euros per alumne

A TRENC D'ONA

- **Curs:** ESO
- **Durada:** 2 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

A través d'aquesta activitat, ens convertirem en autèntics científics i **aprendrem a estudiar l'estat de les platges a partir de l'observació i l'anàlisi dels éssers vius** que habiten els primers metres de mar.

Equipats amb eines i materials propis de la recerca científica, realitzarem un transecte i recollirem temporalment diferents organismes marins per observar-los, identificar-los i estudiar-ne les característiques. Un cop finalitzada l'activitat, els alliberarem de nou al seu hàbitat.

— Una experiència pràctica i participativa que ens permetrà conèixer millor el medi marí, comprendre la importància de la seva conservació i despertar l'interès per la ciència i les vocacions científiques.

Preu: 8 euros per alumne

TUDELA: UN PAISATGE DALINIÀ

Curs: Primària

Durada: 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Salvador Dalí afirmava que un dels millors llocs del món per pintar es trobava «entre el camell i l'àliga», en referència al paisatge de Tudela.

Ens endinsarem en aquest paratge singular, on l'acció erosiva del mar i de la tramuntana ha modelat les roques fins a convertir-les en formes que recorden animals i altres figures d'un realisme captivador. **Al llarg del recorregut, observarem aquestes formes i descobrirem com el paisatge va inspirar l'obra i l'imaginari de l'artista.**

Durant l'activitat, ens convertirem en artistes per un dia i, tot passejant pel paratge i deixant-nos inspirar per les seves formes i textures, **experimentarem amb la pintura** per representar el paisatge de Tudela des de la nostra pròpia mirada.

Preu: 8 euros per alumne

TUDELA: ELS FONAMENTS GEOLÒGICS DEL PIRINEU I L'EVOLUCIÓ DEL PAISATGE DEL CAP DE CREUS

 Curs: ESO i Batxillerat

 Durada: 2 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Ens endinsarem en el majestuós paisatge de Tudela per descobrir l'origen i la formació dels Pirineus i comprendre els processos geològics que han transformat aquest territori al llarg de milions d'anys.

Aprofitarem aquest enclavament geològic, de gran rellevància a escala mundial, per **observar directament les roques i estructures que ens permeten interpretar la història geològica de la zona**. Parlarem de les pegmatites, de les roques volcàniques de l'era primària, de la milonita, de les pressions tectòniques i de la granodiorita, el substrat que trepitgem avui i que és el resultat de processos geològics desenvolupats al llarg de milions d'anys.

 Una activitat educativa que ens permetrà comprendre, a través de l'observació directa del paisatge, com es va formar i transformar el territori que avui coneixem.

Preu: 8 euros per alumne

LLANÇÀ A PINZELADES

Curs: Primària

Durada: 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Tres pintors han dedicat una part important de la seva trajectòria artística a representar el paisatge i la llum de Llançà: **Francesc Gimeno, Joaquim Terruella i José Martínez Lozano**.

A través de les seves obres, **ens apropiarem al Llançà d'altres èpoques i recorrerem el port tot observant-ne l'evolució al llarg del temps**. Durant l'activitat, **parlarem de les barques, la pesca, la vida dels mariners i el paisatge marítim, tot descobrint com aquests elements han estat font d'inspiració** per a diferents artistes.

Per finalitzar, ens iniciarem en la **tècnica de l'aquarel·la**, una proposta pràctica en què podrem experimentar amb el color, la llum i les formes del paisatge i deixar volar la nostra creativitat artística.

Preu: 8 euros per alumne

PORT I LLOTJA DE LLANÇÀ

Curs: Primària

Durada: 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Us convidem a conèixer el port i la llotja de Llançà i a descobrir de prop el món de la pesca. Durant l'activitat, **coneixerem l'ofici de pescador, la importància de la seva tasca i el funcionament de la llotja, des de l'arribada dels vaixells fins a la venda del peix.**

A través d'aquesta experiència, ens aproparem a la realitat del sector pesquer i coneixerem el paper que té en la vida i l'economia del municipi.

Una activitat educativa que ens permetrà posar en valor l'ofici de pescador, així com conèixer i preservar el patrimoni marítim i pesquer de Llançà.

Preu: 8 euros per alumne

EL MEGALITISME DE L'ALBERA

Curs: Primària (Cicle mitjà i superior) i ESO

Durada: 3 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

L'Albera ha estat, al llarg de la història, una important terra de pas i un territori de gran valor arqueològic. Les primeres evidències de poblament d'aquesta zona es remunten al neolític mitjà, amb testimonis com els dòlmens i els menhirs. Fa uns 8.000 anys, l'Albera ja era un dels principals espais de poblament del nostre territori.

A través d'un itinerari entre Capmany i la Jonquera, **ens aproparem a la prehistòria i coneixerem in situ els espais on van viure, caçar i obtenir els seus aliments les comunitats que van habitar aquest territori.** Observarem les restes arqueològiques i descobrirem com es construïen els dòlmens i els menhirs, quina funció tenien i com era la vida quotidiana en aquella època.

Al llarg del recorregut, donarem resposta a preguntes com: com vivien les comunitats prehistòriques? Què menjaven? Com construïen els seus monuments? Per què servien els dòlmens i els menhirs? I per què pràcticament no trobem restes paleolítiques a l'Albera?

— Una activitat que ens permetrà descobrir la prehistòria des del mateix territori on aquestes comunitats van viure i deixar la seva empremta.

Preu: 8 euros per alumne

EL BOSC MEDITERRANI A L'EMPORDÀ

Curs: Primària i ESO

Durada: 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Ens endinsarem en el bosc mediterrani per descobrir com ha estat aprofitat i gestionat al llarg del temps. Coneixerem com, anys enrere, les persones obtenien recursos de la muntanya, principalment a través de la llenya i el carbó, i com aquestes activitats han contribuït a transformar el paisatge.

Durant l'activitat, **estudiarem de manera pràctica la biodiversitat del bosc**. Seguint una pauta d'observació, analitzarem una parcel·la de 10 m² i identificarem les diferents espècies vegetals que hi trobem, tot registrant-ne aspectes com la mida, la quantitat i altres característiques.

També instal·larem diferents tipus de trampes per observar i estudiar els insectes presents en aquest ecosistema.

— Una activitat d'investigació que ens permetrà conèixer de prop el bosc mediterrani i comprendre la diversitat d'espècies que hi conviuen.

Preu: 8 euros per alumne

LES PETJADES DE LA RETIRADA: CAMÍ CAP A L'EXILI (LA VAJOL I AGULLANA)

Curs: ESO i Batxillerat

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Al gener de 1939, **Agullana** i la **Vajol** es van convertir en punts clau de la retirada republicana. Davant l'avanç de les tropes franquistes, el govern de la Segona República i milers de ciutadans es van veure obligats a emprendre el camí cap a l'exili, en un dels episodis més dramàtics de la història contemporània de Catalunya.

A través d'una visita experiencial, **ens aproparem a aquest moment històric i coneixerem els fets que van marcar el territori i les persones que hi van passar.** Visitarem la Vajol, el monument a l'exili i la Mina Canta, i recorrerem el camí fins al Coll de Lli mitjançant diferents dinàmiques que ens permetran comprendre les dificultats i les emocions viscudes durant la Retirada.

Després de dinar, visitarem el gran **búnquer d'Agullana** i **aprofundirem en el paper estratègic d'aquest territori durant la Guerra Civil.**

— Una activitat educativa que ens permetrà conèixer la història de la Retirada i l'exili a través del territori, combinant el rigor històric amb una experiència vivencial.

Preu: 8 euros per alumne

QUAN L'AIGUA DIBUIXAVA CASTELLÓ

Curs: Primària i ESO

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Una visita guiada per descobrir **com era l'antic paisatge de Castelló d'Empúries**, quan una gran extensió d'estanys, aiguamolls i zones humides ocupava bona part de la plana empordanesa i condicionava la vida quotidiana dels seus habitants. Al llarg de l'activitat **coneixerem l'evolució i la transformació d'aquest paisatge** fins a arribar a la **creació del nou Estany de la Vila**.

Mitjançant l'observació directa de l'entorn, **identificarem les espècies d'ocells** que s'hi apropen per alimentar-se, descansar o refugiar-se, i **entendrem la importància de les zones humides** per a les aus migratòries i la biodiversitat. Finalment, **reflexionarem sobre les possibilitats ambientals, educatives i socials del nou estany**, com ara la recuperació d'hàbitats, l'observació de la natura i la reconexió de Castelló d'Empúries amb el seu patrimoni natural i paisatgístic.

Preu: 8 euros per alumne

PATRIMONI HISTÒRIC

DESCOBREIX EL MONESTIR DE SANT PERE DE RODES

Curs: Primària i ESO

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Seguint el fil de la llegenda dels tres monjos que van arribar a la serra de Rodes per amagar en una cova les relíquies de Sant Pere, ens endinsarem en el paisatge excepcional del Cap de Creus fins a arribar al mil·lenari **monestir de Sant Pere de Rodes**.

Al llarg de la visita, el patrimoni arquitectònic i artístic del monestir - les voltes, els claustres, els capitells, les pintures i les criptes - esdevindrà el punt de partida per aproximar-nos a la història d'una antiga comunitat benedictina que va tenir un paper rellevant en la configuració cultural i social del territori.

La proposta permetrà treballar, des d'una perspectiva interdisciplinària, aspectes relacionats amb el romànic, el monacat i l'organització de la societat feudal. A través de l'observació directa dels espais i de la interpretació del patrimoni, l'alumnat podrà comprendre com s'organitzava la vida dins del monestir, quina era la funció dels monjos i quin paper exercien aquestes institucions en la societat medieval. D'aquesta manera, la visita es planteja com una experiència educativa que permet connectar el patrimoni amb els continguts curriculars i afavorir una aproximació significativa a la història, l'art i la cultura medievals.

Preu: 8 euros per alumne

VIATGE AL PASSAT A SANT MIQUEL

Curs: Primària i ESO

Durada: 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Una visita guiada per **descobrir la història i el patrimoni de Sant Miquel de Fluvià**, des de l'època romana fins al seu passat medieval. Començarem coneixent el desenvolupament del municipi al voltant de **l'antic monestir benedictí i visitarem l'interior de l'església romànica** de Sant Miquel, un dels edificis més destacats del romànic empordanès. També recorrerem l'espai que havia ocupat el claustre del monestir per entendre com vivia i s'organitzava la comunitat de monjos.

Tot seguit, **ens acostarem al rentador i a la deu d'aigua de Sant Miquel**, dos espais vinculats a la vida quotidiana i a l'aprofitament tradicional de l'aigua. Acabarem la **visita al forn romà**, un dels més grans i més ben conservats de Catalunya, on descobrirem com s'elaboraven i es coïen les peces de ceràmica. A través del seu excepcional estat de conservació, coneixerem la importància de l'artesania de la ceràmica i ens apropiarem a les tècniques, els materials i els coneixements dels antics ceramistes.

Preu: 8 euros per alumne

COMTES I LLEGENDES DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

- **Curs:** Primària i ESO
- **Durada:** 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

A través d'un **itinerari pel centre històric de Castelló d'Empúries**, posarem en relleu la importància que va adquirir aquesta vila entre els segles XII i XIV. El recorregut permetrà descobrir alguns dels seus principals edificis gòtics i apropar-nos a la història local a través de les llegendes i tradicions que han contribuït a construir l'imaginari del municipi.

L'itinerari s'iniciarà a la **Farinera**, un dels elements més destacats del patrimoni industrial de la zona, continuarà fins a la **basílica de Santa Maria** i finalitzarà davant la **Cúria-Presó**. Al llarg del recorregut, s'abordaran episodis i personatges de la història de Castelló, com el **Bruel** o les **gestes del comte Hug V**.

Opcionalment, es podrà completar la visita amb l'entrada als diferents museus del municipi.

Preu: 8 euros per alumne

PATRIMONI GASTRONÒMIC

TALLER DE SALAÓ D'ANXOVES

Curs: Primària i ESO

Durada: 1 h 30 min

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Un **taller pràctic** per descobrir la **tècnica tradicional de salaó de les anxoves**, un dels mètodes de conservació del peix més antics i característics de la costa mediterrània. **Coneixerem les particularitats de l'anxova**, el seu vincle amb la pesca i la importància que ha tingut la salaó en la vida quotidiana i l'economia de les poblacions marineres.

Durant l'activitat **aprendrem com es netegen i es preparen les anxoves**, quina funció té la sal i com s'han de col·locar correctament dins del recipient. També descobrirem **el temps de maduració i les condicions de conservació** necessàries perquè el peix adquireixi el gust, l'aroma i la textura característics. **Cada participant podrà preparar el seu propi pot d'anxoves i endur-se'l** per completar el procés de salaó a casa.

Preu: 8 euros per alumne

TALLER DE SALAR OLIVES A CANT FONT

- **Curs:** Primària i ESO
- **Durada:** 2 h

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Un taller pràctic a Can Font Organic per conèixer **el recorregut de les olives des de la seva recol·lecció fins que es converteixen en un aliment** preparat per consumir. Descobrirem les característiques de l'olivera, el seu cicle natural i la importància que aquest conreu ha tingut tradicionalment en el paisatge, l'agricultura i l'alimentació mediterrània.

Al llarg del taller **aprendrem com seleccionar, preparar i salar les olives, quins ingredients són necessaris** i com podem aromatitzar-les amb herbes i productes de l'entorn. També coneixerem els temps de repòs i el procés de fermentació i conservació, imprescindibles per eliminar-ne l'amargor i aconseguir el sabor desitjat. **Cada participant prepararà el seu propi recipient d'olives** i podrà endur-se'l per continuar el procés a casa.

Preu: 8 euros per alumne

ESTADES I CRÈDIT DE SÍNTESI

CRÈDIT DE SÍNTESI

ENTRE MAR I TERRA

- Curs:** ESO
- Durada:** 3 dies

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Aquest crèdit de síntesi interdisciplinari proposa **descobrir la diversitat natural, històrica i cultural de l'Alt Empordà** a través d'un programa de **tres dies i dues nits**.

L'activitat es desenvolupa en diversos espais de la comarca:

- el Cap de Creus
- l'Albera
- Llançà
- Sant Pere de Rodes

I té com a centre d'estada el **Casal de l'Albera de Canadal**, prop de la Jonquera.

Al llarg de l'estada es combinaran **activitats de descoberta, observació i treball de camp**:

- Visita al **monestir de Sant Pere de Rodes** i aproximació al seu patrimoni històric i cultural.
- Sortida amb vaixell pel Cap de Creus per observar el paisatge i les seves principals formacions geològiques.
- Activitat «A trenc d'ona», centrada en el coneixement del litoral i el medi marí.
- Ruta megalítica per apropar-nos a la prehistòria i al patrimoni arqueològic de l'Albera.
- Activitat de descoberta dels boscos de l'Albera i dels seus valors naturals i ecològics.

— Una proposta pensada per treballar de manera transversal diferents àmbits curriculars i afavorir un aprenentatge vivencial a partir del patrimoni natural, històric i cultural de la comarca.

Preu: 140 euros per alumne

Inclou sortida amb barca pel Cap de Creus i l'estada al Casal de l'Albera

CRÈDIT DE SÍNTESI

CONEIX L'EMPORDÀ!

 Curs: Primària

 Durada: 2 dies

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Amb l'opció d'allotjar-se o no en una de les cases de colònies de l'Empordà —el **Casal de l'Albera, a la Jonquera, o Els Estanys, a Cantallops**—, proposem combinar diferents activitats de descoberta i coneixement de l'entorn natural i cultural de l'Albera.

- **Ruta megalítica:** breu recorregut per alguns dels principals monuments megalítics de la Jonquera, per apropar-nos a la prehistòria i al patrimoni arqueològic de la zona.
- **Joc d'orientació:** activitat pràctica pel bosc que permetrà treballar l'orientació i la interpretació de l'entorn.
- **Joc de l'Oca de l'Albera:** a través d'un joc d'Oca adaptat i diverses proves, descobrirem els boscos de l'Albera, la seva fauna i la seva vegetació d'una manera lúdica i participativa.

Preu: 140 euros per alumne

Inclou l'estada al casal de l'Alberg.

CRÈDIT DE SÍNTESI

ESTADA A LA RETIRADA, RUTA DE L'EXILI

- **Curs:** ESO i Batxillerat
- **Durada:** 3 dies

EN QUÈ CONSISTEIX L'ACTIVITAT?

Aquesta estada proposa **aproximar l'alumnat al fenomen de la Retirada i a l'exili republicà** a través de diferents espais de l'Alt Empordà i la Catalunya Nord. **Les tres propostes es poden combinar de manera flexible segons els interessos i la durada de l'estada.** Recomanem especialment la proposta de dos dies, que combina les opcions 1 i 2.

OPCIÓ 1

SITUEM-NOS! LA RETIRADA: LA VAJOL, MINA CANTA I COLL DE LLI I AGULLANA

A partir del recorregut per aquests espais, coneixerem el context de la Retirada durant la Guerra Civil i reflexionarem sobre el paper estratègic de l'Alt Empordà en els darrers moments del conflicte i en l'exili republicà.

OPCIÓ 2

ELS CAMPS DE CONCENTRACIÓ: CATALUNYA NORD

Visitarem les platges d'Argelers i el cementiri dels Espanyols. La visita a Cotlliure permetrà aprofundir en la figura d'Antonio Machado i en els valors i ideals republicans.

OPCIÓ 3

LA RETIRADA: FIGUERES, CASTELL DE SANT FERRAN I PORTBOU

A Portbou visitarem el memorial dedicat a Walter Benjamin, l'estació, el coll de Belitres i el nucli urbà. A Figueres, coneixerem els refugis antiaeris i aprofundirem en els efectes de la Guerra Civil a la ciutat, així com en el paper del Castell de Sant Ferran durant el conflicte.

Preu: 140 euros per alumne

*Inclou l'estada al casal de l'Alberg i
l'entrada dels monuments que tinguin cost*

Consulta més informació:

618 547 958

TERRAMAR@TERRAMAR.ORG

WWW.TERRAMAR.ORG

www.terramar.org